

KULTTUURIVOIMALA
Culture Power Station ry

YHTEISÖPROJEKTI • THE MUSEUM OF TRUTH

REPORT

FOLIO

2024

Yhteisöprojektin *Museum of Truth: Tottuus on tuola ulukona* on tuottanut Kulttuurivoimala - Culture Power Station ry Kukoista! - Kulttuurihyvinvointia ja osallisuutta lähiöissä ja verkossa -hankkeen työntekijät ja työkokeilijat.

Projektia on rahoittanut Euroopan sosiaalirahasto (ESR), Oulun kaupunki, Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskus (STEA).

Teksti: Teemu Leskelä, Mari Paldanius ja Aino Peltokoski

Taitto ja ulkoasu: Aino Peltokoski

Kuvat: Aino Peltokoski

Euroopan unionin
osarahoittama

OULU

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

VAIKUTTAVAA OSALLISUUS- TOIMINTAA YHTEISÖPROJEKTISSA

Teemu Leskelä, projektipäällikkö

Kuvassa kevään 2024 MoT-tuotantotiimi

Museum of Truth -yhteisöprojektin toteutti kymmenen hengen työkokeilijaryhmä Kukoista!-hankkeen työntekijöiden tukemana keväällä 2024. Ryhmä koostui eri ikäisistä kulttuuri-, taide-, ja media-alan ammattilaisista ja alasta kiinnostuneista henkilöistä. Yhteisöprojektin tuotteena oli monitaiteellinen näyttely Oulun vaihtoehtoisesta menneisyydestä sekä virtuaaliopastus Oulun keskeisten maamerkkien salatuista merkityksistä.

Näyttelyn tarkoituksena oli tuottaa iloa ja hämmennystä ja kannustaa kävijöitä mediakriittiseen ajatteluun. Näyttely pidettiin Tuirantie 1:ssä ns. "Ylilääkärin talossa" ja se oli auki viikon ajan, virtuaaliopastus Oulun "salattuun" historiaan on nähtävissä Kulttuurivoimalan verkkosivuilla <https://www.kulttuurivoimala.fi/museum-of-truth>. Näyttelyyn tuotti teoksia myös OSAO:n Kaukovainion yksikkö. Näyttelyn avajaisten tarjoilut saatiin Prikka kierto-hankkeelta ja elementtejä teoksiin kierrätyskeskus Likkestä.

Ehkä vähän nousi
itseluottamus.
Uskaltaa tehdä semmosia
juttuja mitä
ikinä, ikinä
muuten ei
uskaltas tehdä.

-TYÖKOKEILIJÄ

Kukoista!-Kulttuurihyvinvointia ja osallisuutta lähiöissä ja verkossa -hankkeen tavoitteena on lisätä osallisuuden kokemusta ja kulttuurihyvinvointia. Osallisuuden kokemus muodostuu suhteesta oman elämän mahdollisuuksiin kuulua ja vaikuttaa. Osallisuutta lisää mahdollisuus vaikuttaa omiin palveluihin ja itselle tärkeisiin asioihin sekä mahdollisuus nauttia yhteiskunnan tuottamasta hyvästä. Tärkeää osallisuuden kokemukselle on, että voi luoda itsekin hyvää muille. Osallisuuden kokemus on itseisarvo, mutta myös suorassa suhteessa hyvinvointiin ja terveyteen.

Yhteisöprojektissa osallisuuden kokemusta vahvistettiin luomalla turvallinen tila, jossa voi kokeilla uusia asioita ilman suorituspainetta. Keskeistä osallisuuden vahvistamisessa oli päätösvallan luovuttaminen ryhmälle projektin sisällöstä sekä kaikkien osallistujien mahdollisuus vaikuttaa omaan rooliin projektissa ja käyttää omia vahvuuksia. Nämä keskeiset elementit varmistettiin rauhallisella arkirytmillä, ryhmäyttämällä, mahdollisuudella osallistua eri tavoin toimintaan ja päätöksentekoon, sekä kahdenkeskeisillä ohjauskeskusteluilla. Työkokeilijat päättivät projektin sisällöstä ja työntekijät loivat raamit keskusteluille ja päätöksenteolle sekä kertoivat resursseista, mahdollisuuksista ja opastivat teosten tekemisessä. Hyvien toimintatapojen löytämiseksi kerättiin palautetta koko projektin ajan.

“Ehkä se rohkeus myös tulee sieltä, että uskaltaa tehdä niitä juttuja jotka kiinnostaa ku toiset on tsempannu ja alkaa ehkä itekki uskomaan että ehkä mää ossaanki jotaki.” -Työkokeilija

Työkokeiluryhmän osallisuuden kokemusta mitattiin hankkeen aikana THL:n kehittämällä osallisuusindikaattorilla. Osallisuusindikaattorissa on kymmenen väittämää, jotka kartoittavat osallisuuden kokemuksen eri ulottuvuuksia. Indikaattorissa saadaan pisteitä 0-100 ja mitä suuremman arvon saa kyselyssä, sitä parempi tilanne on osallisuuden kokemuksen kannalta. Suomalainen yli 20-vuotiaan väestön keskiarvo indikaattorilla oli noin 75.

Kevään 2024 työkokeilijoiden aloituspisteiden keskiarvo oli noin 60. Lopetuspisteiden keskiarvo oli liki 75. Keskimäärin nousua oli lähes 15 pistettä. Osallisuusmittarin mukaan kulttuuri- ja taidelähtöinen yhteisöprojektitoiminta on ainakin kevään ryhmän mukaan osoittautunut erittäin vaikuttavaksi. Osallisuusindikaattorista voi lukea lisää THL:n sivuilta.

OHJAAJAN KOKEMUKSIA KENTÄLTÄ

Mari Paldanius, mediaohjaaja

Kulttuurivoimala työllistää ja osallistaa luovien alojen ja sosiaalialan osaajia ja ammattilaisia ohjaajiksi. Määräaikainen palkkatukityö tarjoaa matalan kynnyksen mahdollisuuden kokeilla vaikka uutta alaa hyvinvoinnin edistämisen kentällä. Olen toiminut ohjaajana työkokeiluryhmän kanssa toteutetussa yhteisötaideprojektissa kevään 2024 aikana. Aikaisemmin olen toiminut ICT-alalla suunnittelijana ja minulla on muun muassa taideteollista koulutusta taustalla. Kiinnostuin Kulttuurivoimalan toiminnasta, koska haluaisin työskennellä ihmisläheisessä työssä ja mikä parasta, luovuuden kentällä. Kukoista!-hanke on tarjonnut hienot puitteet saada kokemusta erilaisten ryhmien ohjaamisesta. Olen voinut kokeilla miltä ryhmänohjaus tuntuu ja tunnustella voisiko se olla minun juttuni tulevaisuudessa.

Ryhmän ja yhteisön parantava voima toteutuu jos osataan fasilitoida oikein! Hankkeen ammattitaitoinen vakituinen hankehenkilöstö loi hyvät puitteet ja ketterät raamit projektin läpiviennille, mikä mahdollisti upean yhteisöprojektin lopputuloksen, josta kaikki olivat aidosti ylpeitä. Ilon kyyneliltäkään ei säästyty työkokeilun loppujuhlassa!

Entä miten yhdistys ja hanke työllistäjänä on minulle näyttäytynyt? Yhdistystoiminta ja hankemaailma oli minulle aivan uusi työympäristönä. Kukoista!-hankkeessa on mukava helposti lähestyttävä työyhteisö, jossa huomioidaan hienosti niin hanketyöntekijöiden kuin osallistuvien asiakkaiden persoonalliset ominaisuudet ja optimit työtavat. On ollut ihana kokea työtiimin kannustus seurata omia mielenkiinnon kohteita. Olen päässyt testaamaan luontolähtöisten menetelmien ja keveiden kehollisten harjoitusten vetämistä. Ryhmänohjauskokemus on näyttänyt että mitä enemmän annat ja sitoudut, sitä enemmän saat arvokkaita kokemuksia.

"No nyt kun on funtsinut tätä jälkeen päin, niin aika iso merkitys, että anto ehkä rohkeutta testata jottain uutta." -Työkokeilija

Hankkeen strateginen missio on nimensä mukaisesti luoda hyvinvointia ja osallisuutta, auttaa ihmisiä kukoistamaan taide-, kulttuuri- ja luontolähtöisen menetelmien kautta. Tärkeintä on mukava yhdessä tekeminen, uusien taitojen oppiminen ja osallisuuden kokemuksen lisääntyminen, mikä auttaa osallistujia elämässään eteenpäin. Parasta ohjaajan näkökulmasta on nähdä kuinka vaikutukset näkyvät kohtaamiemme ihmisten elämässä suoraan. Elämän mielekkyyden kokemuksen lisääntymisenä, omanarvontunnon ja itsevarmuuden kasvuna sekä tulevaisuuden askelmerkkien avautumisena. Erityisen suuresti minua ilahdutti yhden työkokeilijan kevään opiskelupaikan hakuprosessin päättyminen erittäin menestyksekkäästi - jopa kaksi opiskelupaikkaa plakkarissa mieleiseltä alalta!

“Siis joka puolella on niinku ihmetelty vaan että miten te ootte saanut rakennettuakin noin pienessä ajassa ihan tommosen oman maailman.” -Työkokeilija

Olen ollut erittäin tyytyväinen saamaani kokemukseen ja mahdollisuuteen tutustua uusiin ihmisiin ja verkostoihin, sekä kokeilla omiakin siipiä ohjaajana ja kanssakulkijana. Parhaalta työtiimiltäni olen saanut paljon tukea ja kannustusta matkan varrella.

Ikuisen oppijan asenne ja toisten kannustaminen ovat elämän suola!

KOHTI UUSIA YHTEISÖPROJEKTEJA

Aino Peltokoski, vastaava yhteisötyöntekijä

Hanketyön hienous on se, ettei asioiden tarvitse olla valmiita kertalaakista. Kokeileminen ja keskeneräisyys kuuluu työn luonteeseen ja tämän vuoksi erityisen tärkeää on osata avoimesti kohdata toiminnan kehittämiskohteet. Keräsimme palautetta ja kehitysideoita jatkoon läpi työkokeilun niin kevyissä kahvipöytäkeskusteluissa, kuin yksilöohjausten lomassa.

Kiitosta kevään aikana saimme erityisesti turvallisen ilmapiirin luomisesta, kahdenkeskisistä ohjauskeskusteluista, sekä aidosti demokraattisesta päätöksenteosta, inhimillisestä kohtaamisesta ja mahdollisuudesta vaikuttaa. Osallistujien mielestä projektissa oli onnistuttu luomaan tila, jossa oli matala kynnys opetella uutta ja jossa sai kannustavassa ilmapiirissä niin onnistua kuin epäonnistua. Ryhmässä oli hyvin erilaisia ihmisiä monenlaisista lähtökohdista, jossa jokainen sai olla oma itsensä.

Kehitettävää osallistujat löysivät aina tilaratkaisuista ja viihtyvyydestä erilaisten toimintojen selkeämpään suunnitteluun sekä työvälineistön hankkimiseen. Yhteisöprojektin teema ja kaikki muutkin työkokeilun toiminnot päätettiin yhdessä ryhmän kesken. Vaikka tämä koettiin pääsääntöisesti toimivaksi, se myös hidasti työskentelyä ja jotkin päätökset jäivät osallistujien sanoin "ilmaan leijumaan". Osassa tilanteista selkeää johtajaa siis kaivattiin! Ratkaisuehdotuksena tulevaan ryhmä ehdotti, että päätöksentekomuodosta kannattaisi keskustella uuden ryhmän kesken: mitä hyötyä ja haittaa on, jos ryhmällä on selkeä vetäjä ja mitä etuja ja haittoja puolestaan on, jos jokainen päätös toteutetaan demokraattisesti? Ohjaajat olivat läpi prosessin mukana työstämässä jos jonkinmoisia installaatioita ja mainostekstejä. Uuden tekemiseen kannustettiin, mutta ohjausta olisi osallistujien mukaan saanut olla vieläkin enemmän. Eritoten rohkaisua ja hienovaraista tuuppausta tekemisen aloittamiseen "Hei, tehdäänkö vaikka yhdessä?"

Seuraavan 2024 syksyn työkokeiluryhmän alkaessa vanha ankea diahuone epä mukavine tuoliriveineen on muuttanut muotoaan rennoksi sohvingiksi. Mediatyölle on varattu oma rauhallinen tilansa ja jokaisen huoneen seinälle (tai ainakin melkein) on nakuteltu kellot. Uudet ryhmät ja paikat aiheuttavat varmasti aina kaikissa meissä epävarmuutta ja jännitystä, mutta tarkoitus on päästä eroon vanhoista "kuumotusringeistä" ja tehdä ryhmään tulemisesta rento päivä ja työkokeilusta ikimuistoinen kokemus. Jokainen kehittämisehdotus on ollut kullannarvoinen ja niiden avulla tulevilla ryhmillä on entistäkin paremmat puitteet aloittaa uusi projekti. Iso kiitos ja kumarrus jokaiselle tekijälle!

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

KULTTUURIVOIMALA
Culture Power Station ry